

Dosarul nr. 2ra-2294/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central – E. Galușceac

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Simciuc, I. Cotruță, I. Țurcan

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul, declarat de către Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Societății de Asigurări „Acord Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Denis Solotchii cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare restantă și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 iunie 2018 a Curtii de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni, s-a menținut hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 02 martie 2017 Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni (în continuare ÎM CA „ Grawe Carat Asigurări” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății de Asigurări „Acord Grup” Societate pe Acțiuni (în continuare SA „Acord Grup”SA), intervenient accesoriu Denis Solotchii, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare restantă în sumă de 30 971 lei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la 10 ianuarie 2016 în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu implicarea autovehiculului XXXXX și a autovehiculului XXXXX. Vinovat de producerea accidentului conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03253460 a fost recunoscut conducătorul automobilului XXXX condus de Denis Solotchii.

Reclamanta a menționat că la momentul producerii accidentului Denis Solotchii deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI 001669320, eliberată de către SA „Acord Grup” SA. În temeiul contractelor

de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC150011/BL/1 din 27 aprilie 2015, a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 151 545 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 387 din 11 februarie 2016.

Reclamanta a mai indicat că în scopul valorificării posibilității de restituire benevolă a despăgubirii de asigurare achitate, s-a adresat prin pretenția nr. 1160/16 din 13 iulie 2016 către CA „Acord Grup” SA, care, drept răspuns a transferat suma de 120 574 lei. Astfel, CA „Acord Grup” SA în calitate de asigurător de răspundere civilă auto al persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, mai datorează reclamantei suma de 30 971 lei.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA. (f.d.130, 140-146)

Prin decizia din 20 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, s-a menținut hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. (f.d. 185, 186-191)

La 17 septembrie 2018 ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 20 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea, încasată taxa de stat achitată în prima instanță în sumă de 923,13 lei, în instanța de apel în sumă de 696,85 lei, în instanța de recurs în sumă de 464,56 lei și cheltuielile legate de participarea expertului judiciar în sumă de 120 lei. (f.d.195-200)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material.

La 08 noiembrie 2018 SA „Acord Grup” SA a depus referință, solicitând ca cererea de recurs declarată de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA să fie considerată inadmisibilă. (f.d. 217-223)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 20 iunie 2018, expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la data de 17 iulie 2018, recepționată de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA la 19 iulie 2018. (f.d.201)

În aceste circumstanțe recursul, declarat la 17 septembrie 2018, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439, alin. (2) al Codului de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a considerat recursul admisibil.

Articolul 441 Cod de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442, alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în

baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În speță, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține, că ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Acord Grup”SA, intervenient accesoriu Denis Solotchii, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare restante în sumă de 30 971 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. Hotărârea a fost menținută prin decizia din 20 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Instanțele au concluzionat, că suma de 30 971 lei cu titlu de despăgubire de asigurare restantă este neargumentată, deoarece la caz paguba constatată și cea reparată diferă, instanțele au luat în considerație doar datele consemnate în procesul verbal de constatare a pagubei, semnat de către ambele părți, instanțele nu pot să rețină procesul-verbal de constatare din 11 ianuarie 2016 și procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubei din 11 ianuarie 2016, dat fiind faptul că acestea au fost întocmite unilateral de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

Analizând probele din dosar cu raportarea lor la prevederile legii, Colegiul lărgit constată concluzia instanțelor ierarhic inferioare ca fiind greșită.

În conformitate cu art.1329 alin.(1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță, pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel..

Conform art. 22, alin. (11), (12) și (13) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, posesorul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluși contract. În cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, [...]. Întru respectarea prevederilor alin.(12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident.

Conform art. 23, alin.(2) din Legea menționată, în cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

Din materialele dosarului Colegiul lărgit a constatat că la 10 ianuarie 2016 în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu implicarea autovehiculului XXXX și a autovehiculului XXXX. Vinovat de producerea accidentului conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03253460 a fost recunoscut conducătorul automobilului XXXX condus de Denis Solotchii.

La momentul producerii accidentului Denis Solotchii deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI 001669320, eliberată de către SA „Acord Grup” SA, iar persoana păgubită GG „Cables & Wiures EE” SRL deținea contract de asigurare a vehiculelor CASCO nr. AC nr.150011/BL1 din 24 aprilie 2015, încheiat cu ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA asupra autoturismului de model XXXXX, valabil pentru perioada 12 mai 2015 -11 mai 2016.

GG „Cables & Wiures EE” SRL la 11 ianuarie 2016 s-a adresat către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA întru recuperarea despăgubirii de asigurare necesare restabilirii autovehiculului deteriorat. (f.d.15).

Astfel, la 11 ianuarie 2016 a fost întocmit dosarul de daune nr. C/16/030 cu privire la cazul asigurat „accident rutier”, suportat de către asiguratul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA la 10 ianuarie 2016, fiind constatată valoarea despăgubirii de asigurare în sumă de 151 545 lei. (f.d.17).

Prin ordinul de plată nr.387 din 11 februarie 2016 din numele beneficiarului GG „Cables & Wiures EE” SRL în contul „DAAC-Ghermes” SA care se va ocupa cu repararea autoturismului de model „Skoda Superb”, cu n/î BL GG 103 a fost transferată suma de 151 545 lei. (f.d.18)

La 11 ianuarie 2016 a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. C/16/030, iar cu rezultatele examinării mijlocului de transport și pagubele constatate au luat cunoștință și au fost de acord reprezentantul GG „Cables & Wiures EE” SRL Vitalie Mereuță, reprezentantul SA „Acord Grup” SA Andrei Salcutanu și reprezentantul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA Alexandr Pali. (f.d.73-74, verso). Tot la 11 ianuarie 2016 a fost întocmit și procesul-verbal suplimentar de constatarea pagubelor nr. C/16/030 pe care a fost aplicată semnătura reprezentantului SA „Acord Grup” SA Andrei Salcutanu și reprezentantului ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA Alexandr Pali. (f.d.75)

La 19 ianuarie 2016 a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor de care au luat cunoștință și l-au semnat reprezentantul GG „Cables & Wiures EE” SRL Vitalie Mereuță, reprezentantul SA „Acord Grup” SA Andrei Salcutanu și reprezentantul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA Alexandr Pali, iar la 27 ianuarie 2016 a fost întocmit încă un proces - verbal de constatare a daunelor, care a fost semnat de către reprezentantul SA „Acord Grup” SA Andrei Salcutanu și reprezentantul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA Alexandr Pali. (f.d.63, 64)

Din cele relatate reiese că procesul-verbal de constatare a pagubelor și procesul – verbal de constatare a pagubei suplimentar nr. C/16/030 din 11 ianuarie 2016 a fost semnat de reprezentantul SA „Acord Grup” SA Andrei Salcutanu

(f.d.73-74, verso, 75). Prin urmare, toate punctele indicate în aceste procese-verbale de constatare a pagubelor SA „Acord Grup” SA le cunoștea.

În circumstanțele expuse instanțele de judecată inferioare eronat au concluzionat că suma 30 971 lei cu titlu de despăgubire de asigurare restantă este neargumentată, deoarece la caz paguba constatată și cea reparată diferă, instanțele punând la baza hotărârilor sale doar datele consemnate în procesul-verbal de constatare a daunei din 17 și 26 ianuarie 2019, semnat de către ambele părți, instanțele nu au reținut procesul-verbal de constatare a pagubei din 11 ianuarie 2016 și procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubei din 11 ianuarie 2016, considerând eronat că acestea au fost întocmite unilateral de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

Instanța de recurs menționează că reieșind din faptul că procesele - verbale de constatare a pagubei nr. C/16/030 din 11 ianuarie 2016 nu au fost încheiate unilateral de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, dar cu participarea SA „Acord Grup” SA, la calcularea sumei care urma să fie rambursată de către SA „Acord Grup” SA în beneficiul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA trebuia să fie luate în considerație și datele din aceste procese-verbale.

În conformitate cu prevederile art. 23, alin.(4) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

Colegiul lărgit reține faptul că, automobilul de model XXXXX a fost reparat la centrul de specialitate „DAAC-Ghermes” SA. Potrivit actului de evaluare C/16/030 și actului de executare a lucrărilor nr.SCO0080193 din 24 martie 2016, întocmit de „DAAC-Ghermes” SA, s-a stabilit că pentru reparația autoturismului de model XXXXX, este necesară suma de 151 545 lei, dintre care piese în sumă de 107 584 lei, manopera și materiale în sumă de 43 961 lei. (f.d.19, 21-22) La data de 24 martie 2016 „DAAC-Ghermes” SA a recepționat suma 151 545 lei conform facturii fiscale DH 0119363. (f.d.20)

Totodată, „DAAC-Ghermes” SA prin actul de executare a lucrărilor nr.SCO0080193 din 24 martie 2016 a indicat expres toate lucrările și piesele necesare pentru reparația automobilului XXXXX, în lista dată fiind incluse și punctele cu care nu este de acord SA „Acord Grup” SA și anume lista lucrărilor subpunctelor 10, 21, 23, 24, 25, 36, 37 și lista pieselor subpunctelor 6, 13, 14, 22, 23, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 55, 56, 57, 58, 59, 64, 65, 66, 67, 71. (f.d.21-22)

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prin răspunsul la cererea nr. 2248, întocmită de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA la 27 octombrie 2017 cu privire la necesitatea lucrurilor indicate în subpuncte 10, 21, 23, 24, 25, 36, 37 și pieselor din subpuncte 6, 13, 14, 22, 23, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 55, 56, 57, 58, 59, 64, 65, 66, 67, 71, „DAAC-Ghermes” SA a explicat că sunt necesare toate lucrările și piesele indicate, aflându-se în legătură cauzală cu deteriorările produse în accident.(f.d.101)

Ulterior, „DAAC-Ghermes” SA a mai explicat de ce punctul 2, 3, 4, 5 se repetă de patru ori, pe când în realitate capacul portbagajului are două balamale. Explicând că portbagajul automobilului de model XXXXX are deschidere dublă „Twindoor” și

poate fi deschis ca la un Sedan obișnuit sau ca la un Liftback numărul de balamale constă din 4 bucăți. Iar cu privire la punctele 24, 40, 65, 67 în care sunt indicate piese de schimb pentru automobilele de model Octavia/Roomster/Yite, au explicat că piesele date sunt folosite la mai multe modele Skoda, doar că denumirea în baza de date a pieselor a rămas neschimbată.

Conform celor indicate, instanța de recurs a constatat că achitarea de către SA „Acord Grup” SA în beneficiul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a despăgubirii de asigurare în sumă de doar 120 574 lei este eronată și nu își găsește susținere probatorie, suma dată fiind insuficientă pentru a fi reparat automobilului de model XXXXX. Astfel, suma de 30 971 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, calculată de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA ca sumă restantă de achitare a despăgubirii, este corectă și conformă legii și care își găsește confirmare în actul de executare a lucrărilor nr.SCO0080193 din 24 martie 2016 și procesele - verbale de constatare a pagubei nr. C/16/030 din 11 ianuarie 2016.

Prin prisma celor menționate, acțiunea ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA este întemeiată. Astfel, de la SA „Acord Grup” SA urmează să se încaseze în beneficiul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA despăgubirea de asigurare restantă în sumă de 30 971 lei.

Referitor la pretenția privind cheltuielile de judecată suportate de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA la depunerea cererii de chemare în judecată, apel și recurs, Colegiul lărgit menționează următoarele.

În conformitate cu art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Colegiul lărgit reține că la depunerea cereri de chemare în judecată ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a suportat cheltuieli pentru achitarea taxei de stat: 929,13 lei la depunerea cererii de chemare în judecată (ordin de încasare a numerarului nr.00001248, f.d.5); 693,85 lei la depunerea cererii de apel (ordin de încasare nr. 20412 din 16 mai 2018, f.d.166); 464, 56 lei la depunerea cererii de recurs (ordin de încasare a numerarului nr.22985 din 06 septembrie 2018, f.d.194)

Ținând cont de prevederile art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța de recurs consideră necesar de a încasa din contul intimatului cheltuielile suportate în legătură cu achitarea taxei de stat: 929,13 lei pentru prima instanță, 693,85 lei pentru instanța de apel, 464, 56 lei pentru instanța de recurs, în total 2 087, 54 lei.

Cu referire la solicitarea recurentei cu privire la participarea expertului judiciar, instanța de recurs constată necesitatea respingerii cerinței, ori, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA nu a probat achitarea serviciilor expertului judiciar, la materialele dosarului nu este anexat ordinul de plată în sumă de 129 lei.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au apreciat arbitrar probele administrate și au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, de a casa decizia din 20 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, de a emite o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni.

Se casează decizia din 20 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Societății de Asigurări „Acord Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Denis Solotchii cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare restantă și cheltuielilor de judecată.

Se emite o nouă hotărâre.

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Societății de Asigurări „Acord Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Denis Solotchii cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare restantă și cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul Societății de Asigurări „Acord Grup” Societate pe Acțiuni în beneficiul Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni, suma de 30 971 lei (treizeci mii nouă sute șaptezeci și unu) lei, despăgubire de asigurare restantă și suma de 2 087,54 (două mii optzeci și șapte, 54) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Se respinge cererea Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni, cu privire la încasarea cheltuielilor în legătură cu participarea expertului judiciar.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Victor Burduh

Maria Ghervas